

Avtalssamverkan för gemensam budget- och
skuldrådgivning

8

2022KS234

Välståndsnämnden

Datum
2022-06-27

Diarienummer
2022VFN216 106

Avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning

Förslag till beslut

Välståndsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen med Mölndals stad och Partille kommun.

Kommunfullmäktige uppdrar åt välståndsnämnden att för detta ändamål ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal kan träffas med kommunerna.

Välståndsnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt välståndsnämndens förslag.

Välståndsnämndens förslag till beslut

Under förutsättning att kommunfullmäktige uppdrar åt välståndsnämnden att ingå samverkansavtal, uppdrar välståndsnämnden åt förvaltningen att ta fram ett förslag till avtal.

Sammanfattning av ärendet

I maj 2019 initierades dialog mellan socialchefer i Härryda, Lerum, Partille och Mölndal om behov av samverkan inom olika verksamhetsområden. Ett prioriterat verksamhetsområde som identifierades för eventuell samverkan var budget- och skuldrådgivningen.

Budget- och skuldrådgivning är en obligatorisk verksamhet för kommunerna. Enligt 5 kap 12 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) ska kommunen erbjuda budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Syftet med en sammanslagning är främst att öka möjligheten till service och säkerställa kompetensförsörjning genom dagligt samarbete med kollegor samt att minska sårbarheten i verksamheten.

Den 1 juni 2022 § 119 beslutade välfärdsnämnden att återremittera ärendet om avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning till förvaltningen för att förtydliga att ärendet gäller ett uppdrag att ta fram ett avtal samt att utifrån den prognostiserade kostnadsökningen och tillgänglighetsaspekten utvärdera ändamålsenligheten med samverkan.

Kommunfullmäktige förslås godkänna en avtalsbaserad samverkan avseende gemensam budget- och skuldrådgivning. Kommunfullmäktige föreslås också uppdra till välfärdsnämnden att ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal kan träffas med kommunerna. För att ingå samverkansavtal behöver ett avtal tas fram som sedan välfärdsnämnden beslutar om.

Den prognostiserade kostnadsökningen beror på finansiering för del av enhetschef för den nya gemensamma verksamheten och finansieras inom verksamhetens ram. Enhetschefen ska ansvara för att upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet samt arbeta för att uppnå kostnadseffektivitet. Förvaltningen bedömer att enhetschefstjänsten är avgörande för att den nya gemensamma verksamhetens ledning och styrning ska uppnå ändamålsenlighet. En gemensam verksamhet innebär fler anställda som exempelvis kan täcka upp vid sjukfrånvaro, utbildningar eller annan ledighet vilket säkrar tillgängligheten.

Förvaltningen bedömer att en samlad budget- och skuldrådgivning är ändamålsenlig eftersom den kan öka och stärka möjligheten till service samt kan initiera fler förebyggande och utåtriktade aktiviteter. Förvaltningen bedömer också att det i avtalet är viktigt att lyfta tillgänglighetsaspekten genom att säkerställa möjligheten till fysiska möten i Hälaryda kommun för de invånare som inte har ekonomiska resurser för resor fram och tillbaka till Mölndal.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 27 juni 2022
- Kartläggning: Kommunal avtalssamverkan - gemensam budget- och skuldrådgivning för Hälaryda, Mölndal och Partille
- Välfärdsnämndens beslut 1 juni 2022 §119, Avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning

Ärendet

Bakgrund återremittering

Ärendet om avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning behandlades på välfärdsnämnden den 1 juni 2022 § 119. Välfärdsnämnden beslutade att återremittera ärendet till förvaltningen för att förtydliga att ärendet gäller ett uppdrag att ta fram ett avtal samt att utifrån den

prognostiserade kostnadsökningen och tillgänglighetsaspekten utvärdera ändamålsenligheten med samverkan.

Ändamålsenligheten med samverkan

Vad gäller den prognostiserade kostnadsökningen beror den på finansiering för del av enhetschef för den nya gemensamma verksamheten. I Härryda kommun finns det idag inte någon enhetschef. Enhetschefstjänsten är avgörande för att den nya gemensamma verksamhetens ledning och styrning ska uppnå ändamålsenlighet. Enhetschefen ska ansvara för att upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet samt arbeta för att uppnå kostnadseffektivitet.

I dagsläget är endast en person anställd som budget- och skuldrådgivare i Härryda kommun vilket är sårbart ur ett serviceperspektiv. En gemensam verksamhet kommer att ha fler personal anställda som exempelvis kan täcka upp vid sjukfrånvaro, utbildningar eller annan ledighet vilket säkrar tillgängligheten. Budget- och skuldrådgivning är en obligatorisk verksamhet vilket innebär att kommunen måste kunna upprätthålla en fungerande verksamhet.

Kommunal avtalssamverkan

Den 1 juli 2018 infördes en generell rätt till kommunal avtalssamverkan i 9 kap. 37 § KL. Avtalssamverkan innebär inte någon förändring av huvudmannaskapet för de uppgifter som avtalet omfattar. Den kommun som åtar sig att utföra en uppgift för någon annan kommun övertar alltså inte det övergripande ansvaret för uppgiften.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i en rapportserie tittat särskilt på socialtjänstens område utifrån att det finns en del områden som kräver kvalificerad personal men där mindre kommuner kan ha svårt att komma upp i den mängd ärenden som krävs för att kunna ha en till två anställda, och där avtalssamverkan kan vara ett sätt att underlätta, effektivisera och öka kvaliteten.

I maj 2019 initierades dialog mellan socialchefer i Härryda, Lerum, Partille och Mölndal om behov av samverkan inom olika verksamhetsområden utifrån de aspekter som lyfts fram i SKR:s rapportserie. Syftet och grundtanken bakom eventuell samverkan var att inom ramen för befintliga resurser skapa förbättrade möjligheter att säkra och utveckla kvalitet, minska sårbarhet och uppnå en effektiv verksamhet. Ett prioriterat verksamhetsområde som identifierades för eventuell samverkan var budget- och skuldrådgivningen.

Kommunerna har stora framtida behov av att klara kompetensförsörjning, att säkerställa tillgång till specialistkompetens, att minska sårbarhet och utveckla den kommunala servicen inom ramen för tilldelade resurser.

Ansvarig verksamhetschef från Mölndal fick i uppdrag att sammankalla en styrgrupp och en arbetsgrupp bestående av tjänstemän från respektive kommun för kartläggning av kommunernas organisation och förutsättningar

för avtalssamverkan. Lerum valde att dra sig ur det fortsatta arbetet. Arbetsgruppen genomförde en utredning och kartläggning som färdigställdes i februari 2022 och presenterade för styrgruppen i mars 2022. Styrgruppen beslutade att föra frågan vidare till berörda förvaltningschefer.

Efter sammanvägning av olika faktorer såsom ärendemängd, invånarantal, jämförelse av arbetsätt, tillgång till ändamålsenliga lokaler, avstånd mellan kommuner med mera, bedömde både arbetsgruppen och styrgruppen att en samlokalisering av budget- och skuldrådgivningen av berörda kommuner bör ske. Då resor utanför kommunen kan bli kostsamma för den enskilde är det viktigt att i den fortsatta avtalssamverkan beakta möjligheten för besök i den egna kommunens lokaler.

Ekonomi

Sammanläggningen innebär att tjänsten budget- och skuldrådgivare flyttas över till Mölndal, och därmed budget för den. En ökad kostnad uppstår för delfinansiering av chefstjänst i den nya organisationen. Kostnaden finansieras inom verksamhetens ram. En mer detaljerad redovisning av kostnader kommer att klargöras i ett samverkansavtal.

Juridik

Budget- och skuldrådgivning är en obligatorisk verksamhet för kommunerna. Enligt 5 kap 12 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) ska kommunen erbjuda budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. För den enskilde är rådgivningen dock frivillig. Det är som namnet indikerar en rådgivande verksamhet och utgör därmed inte myndighetsutövning. Någon överföring av delegation är inte nödvändig, och därmed finns inget behov av översyn av respektive kommuns delegationsordning. Någon översyn av uttagande av taxor är inte heller nödvändig, då verksamheten är kostnadsfri för den sökande. Därför är det både möjligt och enklare att överlåta uppgiften till annan, men kommunen behåller ändå ett övergripande ansvar för rådgivningen.

Övrigt

Det är viktigt att kunna säkerställa möjlighet till service för kommuninvånarna. När det gäller budget- och skuldrådgivningen sker kommunikationen mellan rådgivarna och den skuldsatte huvudsakligen via fysiska möten efter kontakt via telefon. Kontakten kan sedan gå över till digitala möten, telefonsamtal och e-post. De fysiska mötena ska framöver främst äga rum i den kommun där samlokalisering ska ske, men det borde vara möjligt att fysiska möten även kan förekomma i respektive kommun för de kommuninvånare som har svårigheter vid långväga transporter. Mölndal stad bedöms utifrån faktorerna invånarantal, ärendemängd, kostnader, ändamålsenliga lokaler med mera ha bäst förutsättningar för att vara värdkommun för samlokaliseringen, men även för centrala Mölndals position som befolkningsmässigt centrum för de aktuella kommunerna.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att en samlad budget- och skuldrådgivning bl. a. kan öka möjligheten till service och öka möjligheten att initiera fler förebyggande och utåtriktade aktiviteter. En samlad budget- och skuldrådgivning minskar också sårbarheten och ökar därmed kommunens förmåga att ge service till sina medborgare. Förvaltningen bedömer också att det i avtalet är viktigt att säkerställa möjligheten till fysiska möten i Härryda kommun för de invånare som inte har ekonomiska resurser för resor fram och tillbaka till Mölndal.

Per-Arne Larsson
Sektorschef

Lars Jönsson
Funktionschef

Till välfärdsnämnden

Välfärdsnämndens sammanträde
2022-06-01

Datum
2022-06-01

Diarienummer
2022VFN216

Avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning

Ordförandens förslag till beslut

Välfärdsnämnden återremitterar ärendet till förvaltningen för att förtydliga att ärendet gäller ett uppdrag att ta fram ett avtal och inte att ingå ett, samt för att utifrån den prognosticerade kostnadsökningen och tillgänglighetsaspekten, utvärdera ändamålsenligheten med en samverkan mer ingående.

Maria Kornevik Jakobsson (C)
Välfärdsnämndens ordförande

Sammanträdesdatum
2022-08-31

§ 163

Dnr 2022VFN216

Återremitterat ärende: Avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning

Beslut

Välfärdsnämndens förslag till beslut i kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning enligt socialtjänstlagen med Mölndals stad och Partille kommun.

Kommunfullmäktige uppdrar åt välfärdsnämnden att för detta ändamål ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal kan träffas med kommunerna.

Välfärdsnämndens förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt välfärdsnämndens förslag.

Välfärdsnämndens förslag till beslut

Under förutsättning att kommunfullmäktige uppdrar åt välfärdsnämnden att ingå samverkansavtal, uppdrar välfärdsnämnden åt förvaltningen att ta fram ett förslag till avtal.

Sammanfattning av ärendet

I maj 2019 initierades dialog mellan socialchefer i Härryda, Lerum, Partille och Mölndal om behov av samverkan inom olika verksamhetsområden. Ett prioriterat verksamhetsområde som identifierades för eventuell samverkan var budget- och skuldrådgivningen.

Budget- och skuldrådgivning är en obligatorisk verksamhet för kommunerna. Enligt 5 kap 12 § första stycket socialtjänstlagen (2001:453) ska kommunen erbjuda budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Syftet med en sammanslagning är främst att öka möjligheten till service och säkerställa kompetensförsörjning genom dagligt samarbete med kollegor samt att minska sårbarheten i verksamheten.

Den 1 juni 2022 § 119 beslutade välfärdsnämnden att återremittera ärendet om avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning till förvaltningen för att förtydliga att ärendet gäller ett uppdrag att ta fram ett avtal samt att utifrån den prognostiserade kostnadsökningen och tillgänglighetsaspekten utvärdera ändamålsenligheten med samverkan.

Kommunfullmäktige förslås godkänna en avtalsbaserad samverkan avseende gemensam budget- och skuldrådgivning. Kommunfullmäktige föreslås också uppdraga till välfärdsnämnden att ingå samverkansavtal med Mölndals stad och Partille kommun under förutsättning att avtal

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum
2022-08-31

kan träffas med kommunerna. För att ingå samverkansavtal behöver ett avtal tas fram som sedan välfärdsnämnden beslutar om.

Den prognostiserade kostnadsökningen beror på finansiering för del av enhetschef för den nya gemensamma verksamheten och finansieras inom verksamhetens ram. Enhetschefen ska ansvara för att upprätthålla nödvändig kontinuitet, kompetens, kvalitet samt arbeta för att uppnå kostnadseffektivitet. Förvaltningen bedömer att enhetschefstjänsten är avgörande för att den nya gemensamma verksamhetens ledning och styrning ska uppnå ändamålsenlighet. En gemensam verksamhet innebär fler anställda som exempelvis kan täcka upp vid sjukfrånvaro, utbildningar eller annan ledighet vilket säkrar tillgängligheten.

Förvaltningen bedömer att en samlad budget- och skuldrådgivning är ändamålsenlig eftersom den kan öka och stärka möjligheten till service samt kan initiera fler förebyggande och utåtriktade aktiviteter. Förvaltningen bedömer också att det i avtalet är viktigt att lyfta tillgänglighetsaspekten genom att säkerställa möjligheten till fysiska möten i Härryda kommun för de invånare som inte har ekonomiska resurser för resor fram och tillbaka till Mölndal.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 27 juni 2022
- Kartläggning: Kommunal avtalssamverkan - gemensam budget- och skuldrådgivning för Härryda, Mölndal och Partille
- Välfärdsnämndens beslut 1 juni 2022 §119, Avtalssamverkan för gemensam budget- och skuldrådgivning

Paragrafen är justerad

Signatur justerande	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------